

A IX. Halászati, Horgászati Szakember-találkozót szervezte meg a gödöllői Szent István Egyetem Halgazdálkodási Tanszéke. A találkozó megrendezését a SZIE Halászati és Horgászati Szakkollégiuma, a Haltudományok Fejlesztéséért Alapítvány és a Magyar Országos Horgász Szövetség támogatta.

A Biofloc Kft.-vel RAS-rendszerek és műanyag tartályok révén kerültünk kapcsolatba, ám Kabán járva kiderült, hogy komoly, 27 kádat tartalmazó intenzív telepükön évente 100 tonna szürke harcsát tenyésztnek recirkulációs rendszerben.

A Szegedfish Kft. a magyar halászat egyik bástyája. Nemcsak kiváló halat termelnek – évente mintegy ezer tonnát –, hanem a hagyományok őrzésére is nagy figyelmet fordítanak a cég vezetői.

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XX. évfolyam
2019. március

Új utakon a horgásztársadalom

Tartalmas, sőt, mondhatni, díjesővel tarkított sportgálát rendezett a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) a 26. FeHoVán. A MOHOSZ hatodik alkalommal hívta össze a versenyhorgászokat, és a rendezvényen az előző évi horgásztesztjeiről, a hazai és világversenyek eredményeiről is beszámoltak. Jelen volt Nagy István agrárminiszter, aki köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy ma már nemcsak a természetes vizek kezelése a szövetség feladata, hanem – a tárca stratégiai partnereként – közfeladatok ellátására is felhatalmazást kaptak. Dérer Istvánnal, a MOHOSZ elnökhelyettesével beszélgettünk.

• Elnökhelyettes úr, 2016 óta mérőköveket helyeztek el a horgásztársadalomban, hiszen a kereskedelmi halászat megtiltásával a természetes vizek döntő többségének hasznosítását törvényi szinten a MOHOSZ kapta meg. Született egy kormányhatározat a horgászturizmus fejlesztéséről is, és legutóbb tavaly, az év végén stratégiai megállapodást és közfeladat-ellátási szerződést kötöttek az Agrárminisztériummal egyes közfeladatok ellátására. Bizonyára provokatív a kérdésem: nem sok ez egy kicsit?

– Érdekes a kérdésfelvetés, és lehet, hogy ez sokaknak így tűl gyorsnak vagy túl soknak tűnik. Valójában egy ilyen nagy rendszerben minden mindennel összefügg, és 2013 óta folyamatosan azon dolgoztunk, hogy a mai helyzet előálljon. Amikor 2014. novemberében a jelenlegi vezetés átvette a szövetség irányítását, igazság szerint egy kicsit légüres térben volt a MOHOSZ, bizonytalan jövőkép mellett. Ekkor még nem dőlt el, hogy mi lesz az országos szövetséggel, mi lesz a küldetése, a feladata, sőt az sem, hogy egyáltalán szükség lesz-e rá. Sok-sok tisztázatlan kérdés volt a működésben, például az, hogy kötelező legyen-e az egyesületi tagság, vagy állampolgári jogon biztosítsák a horgászatot. A rendszer alapvető

ügyeiben sem volt határozott álláspont, ugyanakkor nem volt tiszta a kép arról sem, hogy a horgászturizmusnak milyen számai vannak, egyáltalán, hol és mennyi bevételt termel, mekkora összeg van a fekete-szürke mezőben, mekkora a potenciálja. Kívülről és belülről is nagyon sok olyan külső hatás érte a döntéshozókat, amelyek nem azt sugallták, hogy a MOHOSZ-t mindenáron meg kell erősíteni. Mi viszont hittünk abban, hogy több, mint ezer egyesület vagy ezer horgászvíz külön-külön nem tud érvényesülni, kellő mértékben érvényesíteni az érdekeit – de együtt mindez sikerülhet. Ezek után elindítottunk egy 3,5 éves munkát, folyamatot, amelyben az elmúlt 25 év lemaradását behozandó lépésről lépésre, Sziszifusz-ként próbáltuk ki- és visszaépíteni a konzekvens rendszert, a hatékony struktúrát. Egy korábbi beszélgetésben is elmondtam, hogy elsöre sokkal könnyebbnek tűnik ledózerolni egy régi házat, mint az elemeiből újraépíteni. Több alternatíva is megfogalmazódott a szervezet újjáépítésére: üdvözítő megoldásnak tűnhetett, hogy a MOHOSZ a vadászokéhoz hasonlóan legyen kamara, vagy hogy az állampolgári jogon járó horgászathoz hozzanak létre megerősített hatósági rendszert. Végül maradtunk a már régen járt, mégis sokban új úton, és a háromszintű horgásztársadalmi rendszert építettük, erősítet-

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Dérer István: közös az érdekünk, és együttműködésre vagyunk itélve, mert mindkét ágazat számára a víz, a hal és az ember kell, hogy a legfontosabb legyen

tük meg. A változások után már a döntéshozóknak is valódi tényekkel, eredményekkel tudtuk bemutatni a modellt, és évről évre tízezreket tudtunk újra a legális mezőbe terelni. Következésképpen képviseltük azt a hozzáadott értéket, amelyet a horgász, a horgásztársadalom képviselhet a természetvédelem, a turizmus, vagy akár az adóbevételek szempontjából. Konzekvensen hittünk abban, hogy szakmai érvekkel is meggyőzhetjük a döntéshozókat, akik aztán a kellő támogatást végül biztosították számunkra – és itt a többes szám első személy minden magyar horgászt jelent. A kormány is befogadta azt az érvet, hogy az ország legnagyobb létszámú, hálózatos civil szervezete a saját kezébe vegye sorsa alakítását.

• Egy évvel ezelőtt, a 25. FeHoVa kiállításán Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes jelentette be, hogy a

► **kormány elfogadta a MOHOSZ elképzeléseit.**

– Pontosan. Ezt követően a döntés gyakorlati végrehajtására megint olyan munka kezdődött a jogalkotás területén, amilyenre eddig nem igazán volt példa – de sikerült. Amikor a szabályozási oldal is összeállt, megszületett az átfogó törvénymódosítás, amit a végrehajtási rendelet megjelenése követett. Egyedi szervezet, egyedi feladatok. A szövetség nemcsak a horgászokat, a horgászszervezeteket, hanem a haltermelőket is képviseli (érdekesség: ez 2014-ben került be az Alapszabályba), mivel egyes horgászszervezetekben nálunk is folyik haltermelés. Emellett a MOHOSZ-nak – országos sportági szakszövetség lévén – a sporttörvény szerint kell eljárnia. Az agrártámogatások esetében szintén speciális jogszabályi környezet vonatkozik ránk, és kiadóként, horgászturisztikai szolgáltatóként is tevékenykedünk. Szóval, megpróbáltuk ezeket a szerteágazó területeket úgy összekapcsolni, hogy a feladatokat tényleg el tudjuk végezni. Átgondolt és korrekt közfeladat-ellátási szerződést kötöttünk az Agrárminisztériummal, és emellett stratégiai partnerségi megállapodást is aláírtunk. A MOHOSZ közfeladatai ellátásának fedezetésére 2019-től megkapja az állami horgászjegyből, az állami halászejegyből és a fogási naplóból származó bevételeket, amivel felelősen meg lehet erősíteni a horgászszervezeti gazdálkodást.

• **Dicséretre méltó az elvégzett munka, szép eredmények születtek. Ha jó tudom, éves szinten 800-900 millió forintról van szó. Mire elegendő ez az összeg?**

– A feladatokból és a beérkező véleményekből azt látom, hogy az egyik oldalról soknak tűnik, a másik oldalról viszont kevés ez a pénz. Ha azt nézzük, hogy egy kiemelt vizesélőhely-fejlesztési projekt, amit egy vízügyi igazgatóság vagy nemzeti park-igazgatóság végrehajt, az önmagában, pontonként az éves költségvetésünkénél akár egy nagyságrenddel nagyobb összeget igényel, akkor az állami szinten elvégzendő fejlesztési feladatokhoz mérten ez nem sok pénz. De inkább katalizatori, partneri szerepet kell betöltenünk. Viszont a hálózatos szervezet fokozatos korszerűsítését ebből a pénzből meg kell – és meg lehet – csinálni. Így, példának okáért, nemcsak a „papírhálózásokat” számoljuk fel, hanem teljes átláthatóságot szeretnénk teremteni. Azt a valódi horgászbarát szemléletet szeretnénk az egyesületeknél, a tagszervezeteknél mielőbb általánossá tenni, hogy a horgász érdemben tudjon választani a szervezetek között, és azok szolgáltatási palettájáról is. Az egyesüle-

tek versenyezzenek a horgászok kegyeiért. Aki többet tesz le a közös asztalra, az több – jelentős részben feladatalapú – központi támogatásban is fog részesülni. Úgy véljük, 2022–2023-ra jutunk el odáig, hogy a magas fokú digitalizációval, okmányegyesítéssel, minőségi háttérrel szolgálattalásokkal valódi szolgáltatóvá válnak a megerősödő horgászszervezetek. Így új dimenziót kap a horgászokért folyó verseny, hiszen mindez – más hírrel ellentétben – a horgász érdekeiben történik.

• **A digitalizációs folyamat első sikertörténete a horgászkártya bevezetése.**

– Talán annyiban egészíteném ki, hogy a horgászkártya bevezetése okmányolási oldalról a második, vagy inkább harmadik lépésnek számít. Legelőször hat különböző okmányból csináltunk egy egységes állami horgászkártyát, aztán újraélesztettük és kibővítettük az országos területi jegyek rendszerét, és a harmadik, döntő lépésként valósítottuk meg a Magyar Horgászkártyát, melynek adóigazolvány alapú mögöttes adatbázisa végre hiteles alapnyilvántartásnak számíthat. A horgászkártya fejlesztésének buktatói, nehézségei és tanulságai mára számunkra már ismertek, de mindent felülír a pozitív végeredmény, hiszen mindennek a horgászkártyarendszer az alapja. Nekem nagyon fontos volt, hogy már most a kártyához kapcsoljunk olyan jogosultságokat, szolgáltatásokat, amelyek korábban nem léteztek. Ilyen például a horgász-balesetbiztosítás, vagy a kedvezményes telefonszolgálat. Minden elképzelésünket felülmúlta, hogy az opcionális előregisztrációban több, mint kétszázezren vettek részt. Az is nagy élmény volt, hogy a kapcsolódó nyerevényjáték keretében a fődíj, egy Toyota RAV4 gépkocsi, és száz más nyerevény is eljutott azokhoz a szerencsés horgászokhoz, akik már az elején hittek ebben az egészben. Mindehhez az sem mellékes, hogy egy-egy kártya esetében öt évre mindössze bruttó 2200 forintot kell kifizetnie a horgásznak. A horgászkártya és a mögé kiépített, szövetségi tulajdonú HORINFO rendszer az okmányreform kiemelkedő lépése, ami kellő alapot ad a további építkezéshez. A régi állami jegykiadó rendszert is kiváltotta a második modul, amelyben az állami horgászjegyek kiadását és az ESZH elszámolását tartjuk nyilván. A sor a tagdíjak befizetésével, a területi jegyek kiadásával, a kiegészítő szolgáltatások igénybe vételével folytatódik majd. E rendszerrel reményeim szerint a 21. század kihívásaira is méltó választ adhatunk.

• **Ön is több fórumon elmondta, hogy az Agrárminisztériumtól 24**

közfeladatot vállaltak át. Mit jelent ez a szövetség szempontjából?

– Lehetőséget és felelősséget. Mi kértük ezeket a feladatokat, kötelességünk színvonalasan, átláthatóan és költséghatékonyan ellátni azokat. Legutóbbi választmányi ülésünk döntésének megfelelően február 1-jén megalakult az Országos Horgászszervezeti Szolgáltató Központ, amely végrehajtja a közfeladatokat, és egyben a teljes szövetségi működést koordinálja. Egyébiránt az említett 24-es közfeladatcsokor kialakítása magas fokú szakmai egyeztetést és együttműködést igényelt valamennyi féltől, gondolok itt a NÉBIH-re, az Agrárminisztérium szakfőosztályára és más minisztériumokra, ezúton is köszönet érte. Térjünk vissza még egy kicsit a számokhoz: közel félmillió nyilvántartott horgászt, csaknem 1200 egyesületet, 26 tagszövetséget, 13 speciális jogállású tagot és a központ már említett szerteágazó tevékenységét kell segíteni, esetenként ellenőrizni. A megfelelő okmányokkal valamennyi horgászt hatékonyan el kell látniuk a horgászszervezeteknek.

• **A vizek használatának oldaláról viszont kicsit más a kép.**

– Itt a közfeladatoknál alapvető kitétel volt, hogy döntően azokat a fejlesztéseket, fenntartásokat fogjuk tudni támogatni, amelyek esetében állami vagy döntően állami tulajdonú a víztest, amelyek a MOHOSZ haszonbérletében vannak, és horgászszervezeteknek vannak adva alhaszonbérletbe. Mintegy 600 nagy terület vízről van szó, és ide tartozik a speciális jogállású Balaton és Tisza-tó is. Ezt a két nagyobb fő halmazt – az állami vagy állami többségi tulajdonú vizek fejlesztése, illetve a horgászkártya-ellátás – próbáltuk elemenként a közfeladatokhoz sorolni. Mindez kiegészült számos fontos támogató vagy kiegészítő elemmel. E feladattömegre az említett évi 800-900 millió forintot úgy kell felhasználnunk, hogy mindenki számára nyilvánvalóvá váljon, ki miért nyert és mi valósult meg az adott összegből, és ez hogyan hasznosul a horgászok, a horgászat számára. Ez a munka apparátust, szakembergárdát igényel, hiszen egy évben akár több ezer pályázatot is el kell majd bírálni, és folyamatosan alkalmazkodni kell a szabályozások változásaihoz is. Egyébként a választmány (amely mintegy 100 tagú, és funkcióját tekintve a horgászok parlamentje) határozza meg a pénzfelhasználás irányát, célját, úgy, hogy a közfeladat-ellátási szerződésben rögzítettek veszi alapul: például átláthatóság, hozzáadott érték, társadalmi szerepvállalás, elszámolhatóság stb. Lépésről lépésre építünk fel egy olyan rendszert, amelyben a horgászszervezetek a közfeladati tevé-

kenységeikhez több támogatást kapnak. Akik nem tudják, vagy netán nem akarják ezt a fordulatszámot kellő időben felvenni, azoknak sajnos az a rossz hírem van, hogy a horgászok majd a lábukkal szavaznak, és elmennek egy másik, nekik kedvezőbb szervezethez – vagy a meglévő szervezet átalakításával, helyben kell át gondolniuk a saját sorsukat. Ez tiszta versenyhelyzetet teremt. A MOHOSZ hangsúlyozottan nem akar bírói szerepet betölteni, és eldönteni, hogy melyik a jobb egyesület, szervezet, hanem versenyhelyzetet alakít ki, amelyben objektív indikátorok alapján, világosan, előre meghatározott játékszabályokkal megteremti a megfelelő körülményeket, így mozgatja meg ezt a hatalmas rendszert. Úgy gondolom, hogy egy utolsó történelmi lehetőséget kapott a magyar horgásztársadalom arra, hogy kialakítson magának egy olyan rendszert, amely be is tudja bizonyítani a tartós társadalmi hasznosságát.

• Említene konkrétumokat a közfeladatok közül?

– Természetesen! Végezzünk egy gyors leltárt, a teljesség igénye nélkül. Az állami horgászvizsgáztatás egyrészt ingyenes lett, másrészt a horgászszervezetekhez került ez a jogosítvány, ami megkönnyíti a horgásszá válást, és az új horgászegyesületi tagok felvételét. Az állami okmányok kiadása a horgászok, rekreációs halászok számára. Az állami turistahorgászjegy-rendszer működtetése. A területi jegyek nyilvántartása, a keretek meghatáro-

zása. Az utánpótlás nevelése, a horgászat oktatása az általános iskolákban, természetesen fakultatív jelleggel. Gyereknepok, horgásztáborok szervezése, az élsport támogatása, a versenyek nyilvántartása. A MOHOSZ szerepe az, hogy minden vízzel kapcsolatos horgászati és horgászturisztikai hasznosítást koordináljon, és ahol vitás kérdés van, rendezze őket. Ez szintén nagy feladat. A vizes élőhelyek védelme, fejlesztése, amihez a beszélgetésben is elhangzott példák okán nyilvánvalóan több pénz kellene, de megkeressük azokat a pontokat, amelyeket más hatóságok, szervezetek bevonásával mi is megvalósíthatunk. A halállományok védelme, telepítése pedig már jelentős eredményt hozott, hiszen a kereskedelmi halászat megszűntével a vizekben maradt évi 4 ezer tonna hal.

• Végezetül szóljunk arról is, hogy a MOHOSZ és a MA-HAL stratégiai együttműködést kötött, és a speciális jogállású tagok révén a MOHOSZ tag-sága is bővült haltermelő cégekkel. Jó dolog, hogy a két szervezet együttműködik. Mivel tud hozzájárulni a halászati ágazat a MOHOSZ megváltozott tevékenységéhez?

– A kezdetektől hangsúlyozom, hogy a magyar halászatra mint önálló entitásra szükség van. A feladatkörük átalakult a természetes vizek kereskedelmi halászatának megszüntetésével, de a szelekciós, ökológiai halászat igénye számunkra a jövőben is valós, él. Emellett a magyar tógazdasági

haltermelés olyan hagyományokkal, olyan szakmai hozzáadott értékkel rendelkezik, ami a jövő szempontjából szintén biztató. Alapvető, hogy a horgász elsősorban a horgászattal, a halász pedig a haltermeléssel, a halászáttal foglalkozzon. A MA-HAL elkülöníthető szakmai portfóliót tartalmazó országos érdekképviselet, miként a MOHOSZ is. A kettőnek van egy – a haltelepítésekre fókuszáló – metszete, ami jelenleg a 13 speciális jogállású tag (ebből itt és most levehetjük a Balatont és a Tisza-tavat) révén van jelen. Velük úgy szeretnénk együttműködni, hogy a haltermeléssel a természetes vízi halkihelyezések hatékonyan megvalósuljanak, mégpedig a halfajok szélesebb körében, jó minőségben és okszerűen meghatározott mennyiségben. A telepítések megvalósítására egyébként különösen nagy figyelmet fordítunk. Kijelöltünk 12 őshonos halfajt, amelyek termeltetésére elsősorban a speciális jogállású tagjainkat szeretnénk rábírn. A vízhasznosító tagjainkat pedig arra kérjük, hogy telepítéskor elsősorban ezek a cégek legyenek az eladók. Fontos még megemlíteni, hogy ezekkel az intézkedésekkel a halegészségügyi kockázatokat is a minimálisra szeretnénk csökkenteni. A MOHOSZ már 2 éve megtiltotta, hogy állami vizekbe külföldről származó halat telepítsenek. De itt is közös az érdekünk és együttműködésre vagyunk itélve, mert mindkét ágazat számára a víz, a hal és az ember kell, hogy a legfontosabb legyen!

HAJTUN GYÖRGY

Sikeres halászati, horgászati szakember találkozó

A IX. Halászati, Horgászati Szakember-találkozót szervezte meg a gödöllői Szent István Egyetem (MKK) Halgazdálkodási Tanszéke. A találkozó megrendezését a SZIE Halászati és Horgászati Szakkollégiuma, a Haltedományok Fejlesztéséért Alapítvány és a Magyar Országos Horgász Szövetség támogatta. A rendezvényen 11 előadás hangzott el, és természetesen a halról, a haltermelésről, a horgászati hasznosításról, a támogatáspolitikáról szóltak az előadók. A magyar előadókon kívül – mondhatni hagyományosan – két külföldi professzort is vendégül láttak, akik szintén érdekes előadást tartottak.

Urbányi Béla, az egyetem rektorhelyettese megnyitóbeszédében örömmel konstata, hogy a rendezvény továbbra is népszerű szakmai körökben, ugyanis január utolsó és február első napjára több mint 160-an regisztráltak. Ennek következtében idén is megtelt a

Tudástranszfer Központ előadóterme, már csak azért is, mert sikerült a szakma érdeklődését felkelteni, hiszen a két napos rendezvényen tartalmas előadásokat tartottak a jeles előadók. A technikai információk után a rektorhelyettes elmondta, hogy minden résztvevő kézhez kapta a nyomdát

Dr. Urbányi Béla

ból frissen kikerült „A kínai „növényevő” pontyfélek biológiája és tenyésztése” című könyvet, amelyről az idei évben is – akár csak a korábbi években – a gödöllői oktatá-

► sért és kutatásért végzett munkájáért díjazott személy – ekkor még nem árulta el Szári Zsolt nevét – tartott recenzíót.

Dr. Palkovics László, a SZIE rektora köszöntőjében azt hangsúlyozta, hogy az egyetemnek mindig is fontosak az ilyen szakmai rendezvények, mert ezek jelzik, hogy az egyetem olyan szakmai színvonalat képvisel, amely a gyakorlati szakemberek számára is vonzó. A Szent István Egyetem vezetése arra törekszik, hogy az agrárium minden területén kiemelkedő teljesítményt nyújtson, a halászat, a horgászat és a halkutatások terén is. Az egyetem Halgazdálkodási Tanszéke – amit Urbányi Béla vezet – meghatározó szerepet játszik a korszerű tudás átadásában, a halászati ágazat fejlesztésében, és végül, de nem utolsó sorban, az innovációk elterjesztésében.

Dr. Johan Verreth professzor (Wageningen University, Research Department of Animal Sciences, Aquaculture and Fisheries Group, Hollandia) igen érdekes, a nagyközönség számára is könnyen érthető előadást

Fotó: Hajtun György

Dr. Johan Verreth

tartott, mégpedig „Az érintettek összefogó többoldalú együttműködés az akvakultúra fejlesztés kihívásaira” címmel. Johan Verreth azzal kezdte, hogy az akvakultúra fejlődését a II. világháború után az a szükségszerűség indította el, hogy az életszínvonal emelkedésével egyre több fehérjére volt szükség a világelemezésben. Ebből mindjárt a jövőkép is kirajzolódott, és professzor által bemutatott grafikon szerint a következő 25 évben a fehérjeforrások (tej, hús, tojástermékek) iránti kereslet tovább növekszik, összességében mintegy 60-70 százalékkal. Ez azt jelenti, hogy kevesebb, mint egy nemzedéken belül meg kell kétszerezni a fehérjetermelésünket, ami óriási kihívás az élelmiszergazdaság számára, már csak azért is, mert sok tényező változása – például a klímaváltozás, az édesvízkészlet csökkenése stb. – nehéz helyzetbe hozza az állati fehérjetermelést.

A professzor érdekes párhuzamot vont Hollandia és a világ fehérjetermelésének

fejlődéséről. Hollandia 1945-ben szabaddult fel a fasizmus elnyomása alól, mialatt a németek úgy kifosztották az országot, hogy tízezrek haltak éhen. Ezért a háború után a lakosság élelmiszer-ellátása központi kérdés volt a holland kormány számára, és óriási energiát fordítottak a mezőgazdaság fejlesztésére 40 ezer négyzetkilométernyi területen: hatékonyan kellett megoldaniuk minél nagyobb mennyiség megtermelését. Ez a politika sikeresnek bizonyult, olyannyira, hogy mára Hollandia a világ második legnagyobb élelmiszer- és mezőgazdaságtermék-exportőre, az Egyesült Államok mögött. A mezőgazdasági termékek a holland gazdaság bevételének 20 százalékát teszik ki. Ennek az eredménynek eléréséhez folyamatos innovációra volt és van szükség, ami csak a teljes gazdasági vertikum (termelők, feldolgozók, kereskedők, kutatók) összefogásával valósulhat meg, és létrejött a termelés, az oktatás-kutatás és a szaktanácsadás hármas egysége.

Ebben a halászati ágazatnak is fontos szerep jutott, és a tengeri halászaté mellett az intenzív édesvízi haltermelés fejlődése is megindult. Mára annyit változott a rendszer, hogy már nem a kormány, hanem a termelők szabják meg a kutatások irányát, mégpedig úgy, hogy a kormány 50 százalékban támogatja a kutatás-fejlesztést. A másik 50 százalékot a termelő cégek adják össze, így ma is igen szoros az egyes szektorok vertikális együttműködése.

Az Európai Unióban azért hozták létre az Európai Halgazdálkodási, Technológiai, Innovációs Platformot, hogy a termelőket összefogva határozzák meg a fejlesztés és az innováció irányát, és amire az Európai Bizottság különböző pályázatokat ír ki. A professzornak az a tapasztalata, hogy a közép-kelet-európai országokat nem a termelők, hanem elsősorban kutatók képviselik, aminek valószínűleg az az oka, hogy a FEAP-ban ez a régió viszonylag alulreprezentált. Johan Verreth azt ajánlotta, hogy a magyar termelők egyeztessenek a cseh, a román és a szlovák termelőkkel, és közösen képviseljék érdekeiket Brüsszelben.

Napjainkban több változás tapasztalható, amelyek egy részét a társadalmi változások generálták. A lányok, asszonyok ma már nem maradnak otthon, mindenki dolgozik, ami olyan fogyasztói változásokat indukált, amelyek az élelmiszeripar tevékenységét is megváltoztatták. Az élelmiszert kis adagokban, sok esetben egyénre szabva kell megjelentetni az áruházláncok polcain, mert erre van igény. Ez érzékenyen érinti a halgazdálkodást, mert a halat fel kell dolgozni, ki kell porciózni, vagyis a halfeldolgozás fejlesztésére nagy figyelmet kell fordítani. Ugyanakkor az alapanyag-előállításban

A Gödöllői Oktatásért és Kutatásért díjat Szári Zsolt, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. vezérigazgatója vette át, aki rendhagyó, tartalmas szakmai könyvbemutatóval köszönte meg a kintüntetést.

fenntartható és környezetbarát termelésre van szükség.

Az Európai Unió akvakultúrás termelése (Norvégia nélkül) nem meghatározó a világ haltermelésében, hiszen az összes termelésből – ami 80 millió tonna – csupán 1,3 millió tonnával veszi ki a részét. Mivel az EU-ban magas a halfogyasztás, importra szorulunk. Egyébként az uniós pontytenyésztésben mi, magyarok nem állunk rosszul, három ország (cseh, lengyel magyar) termelése csaknem lefedi az unió évi 65 ezer tonnás pontytermelését. Az afrikai-harcsa-termelésben viszont a magyarok állnak az első helyen. A termelés fejlesztését, hatékonyabbá tételét azonban csak a termelők tudják megoldani, a Bizottság csak a támogatáspolitikával tudja ösztönözni a termelés növelését. S itt megint előjött, hogy csakis a termelők közös stratégiájával lehet jó válaszokat adni a kihívásokra.

Nagy kérdés az extenzív haltermelés jövője. Erre továbbra is szükség van, de az intenzív haltermelési technológia mindegyik válfaja egyre nagyobb teret kap. Az extenzív és az intenzív haltermelést kombinálni kell annak érdekében, hogy a haltermelés olyan mértékben növekedjen, amelyet a fogyasztás növekedése igényel. Innovációval új takarmányokat kell előállítani ahhoz, hogy a halászati ágazat ne a többi takarmányfogyasztó-állattartó ágazattal versenyezzen. Természetesen a genetikai alapon történő szelekciónak is nagy szerep jut a jövőben a halászati ágazatban. A holland professzor hisz abban, hogy a precíziós gazdálkodás az akvakultúrában is teret hódít, mégpedig jóval gyorsabban, mint ma gondolnánk. A termelékenység fokozása lehet az ágazat egyik kitörési pontja, zárta mondanóját Johan Verreth.

H. GY.

Megfér egymással a haltermelés és a műanyaggyártás

A Biofloc Kft.-vel RAS-rendszerek és műanyag tartályok révén kerültünk kapcsolatba, ám Kabán járva kiderült, hogy komoly, 27 kádat tartalmazó intenzív telepükön évente 100 tonna szürke harcsát tenyésztenek recirkulációs rendszerben. A céget ezúttal is Sziráki Bencével, a MA-HAL ügyvezető igazgatójával látogattuk meg. Pongor Ferenc és Miskolczi Csaba, a Biofloc Kft. két prominens vezetője fogadott bennünket.

A kabai cukorgyár volt az ország legkorszerűbb gyára a múlt rendszerben. A rendszerváltás után ezt a gyárat is privatizálták, ám az Európai Unió megszüntette a cukorkvóta rendszert, így ez a gyár is bezárta kapuit a répaszállítmányok előtt. A 270 hektáros üzem területén ipari parkot alakítottak ki, a gyár teljes infrastruktúráját felhasználva. A cukorgyártáshoz óriási betonmedencékre volt szükség, amelyekben a földekről beérkezett répát megmossák (igazából ezek dorr ülepítő medencék, amelyeket szennyvíz kezelésre használtak. Ilyen ülepítő medencék működnek a szennyvíztelepeken is). A vizet a Keleti-főcsatornából vették, külön csatornán keresztül. Ezek a medencék egyenként 6 ezer köbméteres betontározók (három van belőlük), és a jó vízellátásnak köszönhetően haltermelésre is alkalmasak. Ideálisak a körülmények, bár a több, mint négy méter mély vízben igen nehéz nyomon követni a halállomány fejlődését, és a munka eredményét csak a lehalászáskor tudják pontosan felmérni.

Pongor Ferenc, fiatal ember lévén (32 éves), szerényen nyilatkozik. Két éve kezdtek el a folyami harcsa intenzív tartását, mert úgy ítélték meg, hogy a kónikus kialakított medencék – az aljukon közepén zomp van, amelyekből kavicsszűrőn keresztül elszívattyúzható az iszap – alkalmasak a haltermelésre. A vizet rendszeresen szűrik, és kiépítettek egy cseppfolyós oxigénrendszert is, amelynek segítségével a medencék alján kialakított körgyűrűn keresztül beoldott oxigént tudnak egyenletesen a vízbe juttatni. De mielőtt elmélyülnénk a halas szakmában, rákérdeztünk, hogy mióta foglalkozik a hallal. Pongor Ferenc eredetileg biotechnológus, biotechnológiával foglalkozott, a hallal csak később került kapcsolatba, a Debreceni Egyetemen azonban megtanulta az alapokat. Ezt a szakmát nem lehet könnyből megtanulni, illetve a halászat, a haltermelés megtanulása egész életre szóló program, mondta. Pél-

dául ami működik kint az intenzív rendszerben, nem feltétlenül a legjobb megoldás a RAS-ban, mondta Ferenc

Két év ugyan nem hosszú idő, de Pongor Ferenc már elért sikereket, azzal együtt, hogy a folyami (szürke) harcsa tápos nevelése még kísérleti stádiumban van. Különösen igaz ez a recirkulációs rendszerre. A legnagyobb probléma a megfelelő tápreceptúra hiánya, ennek kialakítása érdekében még ma is folynak a kutatások. Nem véletlen, hogy Pongor Ferenc is azt hangsúlyozta, hogy saját tápreceptúra kidolgozása és a táp gyártása a legfontosabb feladata. Szeretnének együttműködni a Debreceni Egyetem halbiológiai tanszékének kollégáival, és ennek érdekében már meg is tették a kezdőlépéseket. A kezdeti lépések – különösen a haltermelésben – kockázattal is járnak, hiszen a vízminőségtől a halegészségügyi problémák megoldásáig mindenre oda kell figyelni – és hiábavaló a figyelem, ha rossz minőségű víz kerül be a csatornáról. Pongor Ferencéknek elsősorban az oxigénhiánnyal kell megküzdeniük (no meg a szürke harcsát megtámadó darakórral), de több ízben előfordultak már mérgezések is a felszíni csatornába belemosódott (és/vagy belemosott) különféle permetszerek következtében. Folyamatosan mérik a víz paramétereit, és a halállományt is ellenőrzik (szétválogatják stb.), de azt még nem tudták megmérni, hogy egy-egy hal mennyi tápot eszik. Ez elsősorban a medencéknél probléma. Ezért is döntöttek a recirkulációs rendszer megépítése mellett, mert az zárt technológia, felszíni vizektől mentes, így könnyebb mérni a paramétereit.

A recirkulációs rendszer megépítésével egyúttal „új lábat is növesztett” a cég, és mivel rengeteg műanyag eszközre, alkatrésze, me-

dencére, tartályokra volt szükségük hozzá, kialakítottak egy műanyaghegesztő üzemet is. Elsődleges céljuk az volt vele, hogy saját műanyag berendezéseiket legyártsák, és csak később terveztek üzletet csinálni belőle. De Miskolczi Csaba, a cég üzletkötője korán hozta az üzleteket, és az új megrendeléseket csak úgy tudták teljesíteni, ha az üzemet is fejlesztik. Ma már tapasztalt szakembergárda dolgozik a jól felszerelt műhelyben, az azt vezető szakember 18 éve foglalkozik tartálygyártással. Referenciamunkákkal is rendelkeznek, a határon innenről és a határon túlról is. Dolgoztak Romániában, a Coca Colának, Franciaországba tartályokat gyártottak, Spanyolországba szintén. Az igazán látványos látványzó a saját recirkulációs rendszerük.

Pongor Ferenc, Sziráki Bence és Miskolczi Csaba mögött az egyik betontározó

Hosszú távra tervezik mindkét tevékenységüket. Ezt igazolja az is, hogy a műanyaggyártó üzemben megcélzották az ISO 9001 minőségbiztosítási tanúsítvány megszerzését, és minden kollégának le kell tennie a minősített hegesztő vizsgát.

Pongor Ferenc a beszélgetés végén megemlítette, hogy a haltermelő cégek egyedi igényeinek megfelelően legyártják a műanyag berendezéseket, akár egy komplett recirkulációs rendszert is. Ez azért fontos, mert az ágazat egyik kitörési pontja az intenzív haltermelés felhívása. Miskolczi Csaba ehhez hozzátette, hogy a határidőket betartják, gyorsan, és jó áron dolgoznak. Elégedett ügyfeleket szeretnének látni, mert hosszú távon ez a kifizető.

H. GY.

A hagyományörzés is fontos Szegeden

A Szegedfish Kft. a magyar halászat egyik bástyája. Nemcsak kiváló halat termelnek – évente mintegy ezer tonnát –, hanem a hagyományok őrzésére is nagy figyelmet fordítanak a cég vezetői. Az 1930 óta működő, 2100 hektáros tógazdaság szegedi tükrös pontya éppen egy hónapja kapta meg a földrajzi védettséget, ami jelzi, hogy ez a saját nemesítésű tájfajta kiváló minőségű. Sztanó János, a Szegedfish Kft. ügyvezető igazgatója szintén régi motorosnak számít, hiszen 46 éve dolgozik a cégnél, és 36 éve ő az első számú vezető.

Az idei év kedvezően indult a szegedi tógazdaságban, és sikerült lezárni az előző évet is. A mérlegadatok azt mutatják, hogy elfogadható jó év volt a tavalyi, mind a termelés mennyisége, mind a pénzügyi eredmény szempontjából, így a március 12-i mérlegelfogadó taggyűlésre már felkészültek a cég vezetői. De, ismerte a céget, itt nem dőlnek kényelmesen hátra a karosszékben, hiszen az idei év is tartogathat váratlan eseményeket. Az igazgató szerint a szükséges tenyészanyag jó kondícióban, jó minőségben rendelkezésre áll, bár a halállomány még a telelőben várja az enyhébb időjárást. A szakemberek már a kihelyezésre készülnek, lassan feltöltik a tavakat. Bizonyos értelemben kedvezőtlen esemény volt, hogy két-három éve meglévő, nagy mennyiséget kitevő lengyel exportjuk tavaly meghíusult, így étkezési halból az árualapjuk nagyobb, mint a sokévi átlag. Sztanó János szerint nem okoz gondot az árukészlet értékesítése, bár az biztos, hogy a magasabb év végi árakat már nem tudják tartani. Májusra viszont helyreállhat a régi rend.

Az utóbbi években – a lengyel malórt leszámítva – nem változott a piac a cég szempontjából. Az évi 1000 tonna hal 30-35 százalékát Romániába, Olaszországba és Németországba exportálják, a Hungarofish Kft. segítségével. Ezek a partnerek évtizedes kapcsolatban vannak a szegedi céggel, így a bizalom már régen kölcsönösen megszilárdult. Ami újdonság, hogy a déli határ másik oldaláról is egyre többen jönnek halért a céghez, még vendéglátó-ipari egységek is, amelyek feldolgozott, tisztított, filézett halat vesznek és visznek át a határon. A vásárlói igény is arra ösztönzi a cég vezetését, hogy fejlesszék a jelenlegi feldolgozójukat. Ma még az év nagy részében bírják kellő kapacitással a feldolgozást, és kiszolgálják a szegedi lakosokat és a környékbeli vendéglátóegységeket, de karácsonykor és húsvétkor már csak előrendelt feldolgozott hallal tudják kiszolgálni a vevőket. Élő halat persze mindenkor vehet a vásárló, mert a tórendszert olyan jól építették meg, hogy egész évben, akár mínusz 25 fokban

is ki tudják szolgálni a vevői igényeket. A szegedi tükrös ponty – mondhatjuk – folyamatosan jelen van a dél-magyarországi régió halpiacán, mivel télen-nyáron heti öt napon szállítanak halat a tavaktól.

Fehértón nem múlik el év fejlesztések nélkül. Tavaly 80 millió forintos beruházásból újult meg a keltetőház, mivel kizárólag saját törzsállományból nyert tenyészanyagot foglalkoznak. Idegen tenyészhalat, ivadékokat nem engednek be a területükre, aminek oka, hogy kiváló saját pontyfajtaival rendelkeznek, és így az állategészségügyi problémákat is elkerülik. Ehhez viszont nagyon fontos volt a keltetőház korszerűsítése, amelyben ma már biztonságosan folyik a munka, és a kapacitása is bővült. Igaz, eddig sem volt probléma a kapacitással, mert mindig arra törekedtek, hogy saját igényüket maximálisan kielégítsék, és ha marad felesleg, azt kínálják eladásra, mégpedig külföldi partnerek részére. A tórendszer felújítása, karbantartása, a csatorna tisztítása, a gátak, utak karbantartása, a zsilipek, szivattyúházak átépítése, a szivattyúk cseréje minden évben ad munkát, mert a termelési alapokat rendben kell tartani ahhoz, hogy eredményes gazdálkodást folytassanak. A központi és a tavi takarmánytárolók korszerűsítése is folyamatos feladat.

A belföldi értékesítéssel kapcsolatban Sztanó János elmondta, hogy a dél-magyarországi térségben értékesítik a halat, így Szegeden és környékén, illetve a Baja-Bátaszék vonalon is értékesítenek egy saját ügynökön keresztül. És ismét szóba kerül a feldolgozó, mert értékesítési pontként is működik (saját bolttal a társaság székelyén rendelkeznek): ott a magánszemélyek helyben vehetnek élő és frissen feldolgozott halat. Ma már leginkább megrendelésre dolgoznak, a telefonon történő megrendelés alapján a kért időpontra elkészül a csomag. Ez az üzletág is nagyon népszerűvé vált, felfutott az értékesítése, ezért is hangsúlyozta az ügyvezető, hogy a feldolgozót kell fejleszteniük, mert egyre kevesebben foglalkoznak odahaza a hal tisztításával. A halfogyasztás kis mértékű emelke-

désében az is közrejátszik, hogy az emberek döntő többsége fél a szálkától. A gépi filézéssel viszont a gyerek is nyugodtan fogyaszthatja a halételt, és akár az egészségügyi ellátórendszerekben, akár a közétkeztetésben is elterjedhet a halfilé. Csak idő kérdése, hogy a nagy élelmiszerláncokba meddig lehet élő állatot szállítani, mert a tendencia a konyhakész termékek árusítása felé mutat.

A „Hagyományok, ízek, régiók” pályázat keretében megpályázták a szegedi tükrös pontyfilével a védjegyet, amit el is nyertek, és négy éve használják a védjegy lógóját. Azok, akik a feldolgozótól megveszik a filét, a számlájukra kapnak egy védjegyet is, ezzel pedig a vevő is elégedett, mert így biztos lehet a termék jó minőségében. Két évvel ezelőtt kezdték el a földrajzi oltalom megszerzését, amit egy hónappal ezelőtt hozta a postás Nagy István agrárminiszter határozatát, miszerint a szegedi tükrösponty (nem tükrös, mert a védjegy neve nem lehet azonos a fajtával!) megkapta az országos védettséget. A szabadalmi eljárás folytatásként az EU-ban is megkérlik a nemzetközi védettséget a szegedi tükröspontyra. A fehértói halgazdaság ismertsége, elismertsége érdekében kezdeményezték azt is, hogy kerüljön be a hungarikumok közé. A Csongrád-Megyei Értéktárba már nekerült a tógazdaság, ezért kérték az agrártárcától a gazdaság felvételét a Nemzeti Értéktárba. A kérelmet már befogadták, de miután új hungarikumbizottság áll fel, még várni kell a végleges döntésre.

Ma is fájó emléke az igazgatónak, hogy négy évvel ezelőtt elsőként kezdeményezték, hogy a szegedi halászlé legyen hungarikum. A turisztikai ágazat értéktárába be is került az étel, ám ezt követően a bajai és a tiszai halászlé kapott hungarikum minősítést. A szegediek azonban nem mondanak le arról, hogy az ő halászléjük is megkapja ezt a minősítést, ezért újra pályáznak a címre. Az igazgató szerint szerencsésebb lett volna csak a halászlét hungarikumnak feltüntetni, amelyet különböző tájlelleggel lehet elkészíteni.

A tógazdaságban is – rossz hasonlattal szólva – „felütötte a fejét” a munkaerőhiány. A kiöregedett halászmesterek pótlása enyhén szólva nehezen megy, ezért is értenek egyet azzal a véleménynel, hogy a halászati oktatást – ami jelenleg csak felsőfokon, egyetemi szinten létezik – újra el kell indítani halászmesteri szinten. Egyre kevesebb az olyan szakember, aki a hálót meg tudja húzni - ne gondolja senki, hogy ez

csak fizikai megterhelés! Az ágazatnak is lépéseket kellene tennie annak érdekében, hogy az oktatás főhalászmesteri szinten is beinduljon. Az igazgató szerint ösztöndíj-rendszert kellene kialakítani, és olyan tananyagot, amelynek segítségével az általános iskolát végzett fiatalok is kedvet kapnának ehhez a szép, de nehéz szakmához.

Az idei „Az Év Agrárembere” rendezvényen Sztanó Jánost is kiszóltatták, ami nemcsak személy szerint neki, hanem az egész magyar halászati ágazatnak elismerést, dicsőséget hozott. Ötödik éve hirdetik meg ezt a címet, de a halászat eddig nem került szóba, hiszen a nagy ágazatok hát-

térbe szorították a „kistestvért”. Az állattenyésztési kategóriában hárman kerültek be a döntőbe, amiben Petis Mihály nyert, de az Erste Bank különdíját Sztanó János kapta. Ez úton is köszönet a bank vezetésének, és szívből gratulálunk a kitüntetettnek, és további sikereket kívánunk neki!

Az igazgató a végére hagyta azt, hogy az idén húsz éves Halászati Lapokról szóljon. Sztanó János a kezdetektől fogva a lap felett bábáskodott, és annak idején mint érdekképviseleti vezető szorgalmazta, hogy jelenjen meg egy olyan újság, amelyik a halászatról, a halásztársadalom életéről, küzdelmeiről szól – amiben rólunk van szó. Jó

lépés volt a szövetség részéről a lap elindítása, és dicséretes, hogy két évtizede hónapról hónapra sokrétű tájékoztatást kap a tagság és a Magyar Mezőgazdaság olvasótábor. Az igazgató szerint – aki bekötve őrzi a húsz évfolyam példányait – igen sokoldalú a tájékoztatás, mert nemcsak a gazdasági, érdekképviseleti és hatósági eseményekről, a kutatás-fejlesztési tevékenységről, emberi sorsokról kap tájékoztatást az olvasó, hanem nemzetközi kitekintést is ad. A szegediek messzemenően támogatják, hogy a jövőben is havonta megjelenjen a Halászati Lapok.

(HAJTUNGY)

AquaFarm kiállítás és konferencia Olaszországban

A kétnapos AquaFarm kiállítás és konferenciát az Eurofish nemzetközi szervezet bonyolította, Pordedone (Olaszország) helyszínnel, február 13-14-én. Az Eurofish eredetileg az Egyesült Nemzetek Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) EASTFISH projektjeként jött létre 1996-ban. A közép-kelet-európai halászat fejlesztése érdekében 2000. május 23-án Dániában fogadták el a nemzetközi szervezet létrehozásáról szóló megállapodást, és nemzetközi szervezatként 2002-ben alakult meg az Eurofish, amikor az öt alapító ország – Dánia, Albánia, Lettország, Norvégia és Románia – aláírta az egyezményt.

Az ENSZ titkársága 2002. május 15-én jegyezte be az egyezményt. 2018-ban a szervezet neve Az Európai Halászat és Akvakultúra Fejlesztése Érdekében Működő Nemzetközi Szervezetre változott, ami pontosabban tükrözi tevékenységeit és működési területét. Az Eurofish székháza Koppenhágában található. A szervezetet a tagországokból összeállt tanács irányítja. Minden tagországot egy delegált képvisel, akit technikai szakértők támogatnak. A szabályozó tanács évente tart rendszeres ülést, és két egymást követő ülészakra választ elnököt. A szabályozó tanács elnökségét 2018–2019-ben Olaszország tölti be.

A festői olasz kisvárosban, Pordenonban rendezett, halászati témájú AquaFarm kiállításon és konferencián Nagy Gábor, az Aranyponty Zrt. halászati ágazatvezetője, Rideg Árpád, a Rideg&Rideg Fish Farm Kft. ügyvezetője, valamint Szabó-Széles Ivett, a MA-HAL irodavezetője vett részt. Nagy Gábor szerint az előzetes szervezés, az utazás gyors lebonyolítása és a részvétel a szervezők és a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet példás együttműködésének az eredménye. A kiállítás ugyan főként tengeri akvakultúra témakörben mutatott be termékeket, de az olyan komplex rendsze-

rek, mint a halkitermelő vagy etetőrendszerek rávilágítanak a gépesítés lehetőségére. A kiállításon megjelentek a legnagyobb haltápforgalmazók is, amelyek legújabb termékeiket mutatták be.

A konferencián elsősorban a tengeri rendszerek hihetetlen fejlődését és technikai hátterét mutatták be, ami példaként szolgálhat számunkra. Jól gépesített rendszerekben lehetett megismerni a ketreces lazac-, illetve árnyékhaltermelés technológiáját és volumenét. Az édesvízi akvakultúras termelés is megjelent néhány előadásban, ami a volumenét tekintve a töredéke az előbb említettnek, még az afrikai harcra jelentős mennyiségű termelésével együtt is. Egyértelműnek tűnik, hogy a MA-HAL termelői összefogást szorgalmazó munkájára óriási szükség van, hiszen a termelés összehangolása nélkül nem vehetünk részt az európai áversenyben.

Nagy Gábor, mindezt egybevetve, több édesvízi akvakultúrába beilleszthető rendszerrel os megismerkedhetett, amelyek meglátása szerint nyithatnának a humán-erőforrás hiányát a termelésben. Rideg Árpád kitért rá, hogy a kiállításon az olasz cégek voltak többségben, amelyek főleg a ketreces tengeri haltenyésztéshez (tengeri sügér, tengeri keszeg) és a

pisztrángtenyésztéshez kapcsolódóan állítottak ki termékeket, berendezéseket, a halászhálóktól kezdve az úszó tengeri halketreceken át a frissen sült árnyékhalig. Az európai haltápgyártók közül a dán-lengyel Aller, az olasz Skretting és a holland-német Coppens állítottak ki, valamint a belga INVE, Artémia pete- és starterhaltápgyártó vállalkozás mutatta be legújabb termékeit.

A haltelepek gépesítésének eszközeit felvonultató olasz Milanese cég mellett a francia Faivre is nagy standdal volt jelen, amely a válogatógépek, a halszivattyúk mellett a mechanikai víztisztítás gépeit is bemutatta. A nagy teljesítményű propellerszivattyú-gyártók és a haltelepek minden technikai berendezését szállító vállalat, az Acqua & Co ugyanúgy képviseltette magát, mint a kerti tavak szűrőrendszereit profi módon megoldó Oase olaszországi leányvállalata. Forradalmian új dologgal senki sem jelentkezett, ami nem is volt várható, mivel a nagy világcégek majd az augusztus 20-23. között Trondheimben (Norvégia) megrendezésre kerülő AquaNoron, a világ legnagyobb haltenyésztési kiállításán rukkolnak elő legújabb fejlesztéseikkel.

A konferencián az Agrárminisztérium Halgazdálkodási Főosztályát képviselő Lengyel Péter bemutatta az afrikai harcra-tenyésztés folyamatait. Halasi-Kovács Béla, a Halászati Kutató Intézet vezetője a hazai pontyelőállítás értékeit és a benne rejlő lehetőségeket ismertette a résztvevőkkel. Chomo Viktória (FAO, Budapest) a minőségi termék-előállításával kapcsolatban megszerezhető tanúsításokkal a haltermelők által európai viszonylatban elérhető előnyöket ismertette.

**NAGY GÁBOR
RIDEG ÁRPÁD
SZABÓ-SZÉLES IVETT**

Yogyakartában folytatódott a magyar-indonéz akvakultúra-együttműködés

A Magyarország és Indonézia közötti együttműködés az akvakultúra területén 2016-ban kapott új lendületet: ebben az évben írta alá a két ország szakminisztere a halászat és az akvakultúra területén történő együttműködésről szóló szándéknyilatkozatot. A két ország között ugyanakkor regionális párbeszéd is folyik. A Békés megye és Purworejo régió közötti együttműködésében kiemelt terület az akvakultúra-fejlesztés. Az együttműködés előmozdítása, a jövőbeni feladatok egyeztetése érdekében látogatott Indonéziába Halasi-Kovács Béla, a NAIK HAKI igazgatója. A látogatást Magyarország jakartai nagykövetsége és George Iwan Marantika, Magyarország tiszteletbeli konzulja szervezte.

A zsúfolt program részeként Halasi-Kovács Béla már az első napon kétoldali megbeszélést folytatott Agus Bastiannal, Purworejo régió kormányzójával, az édesvízi akvakultúra fejlesztése érdekében kötendő megállapodás előkészítéseként. A nagykövetség munkatársai a Külügyminisztérium Tudománydiplómiai Főosztályának támogatásával 2019. január 31-én szakmai fórumot szerveztek Yogyakarta Speciális Terület tartományi fővárosában, „Workshop for the Dynamics of Environmental Sustainability and Local Development: Aquaculture in Indonesia – challenges and perspectives” címmel. A workshopon előadást tartott többek kö-

zött Dr. Coco Kokarkinaz, az indonéziai Halászati és Tengerügyi Minisztérium helyettes államtitkára a helyi akvakultúra helyzetéről. Előadásában az akvakultúra lehetőségei mellett tájékoztatást adott a fejlődést fenyegető tényezőkről is. Halasi-Kovács Béla a magyar akvakultúra európai helyzetéről számolt be, továbbá bemutatta a NAIK HAKI működését, az intézetben folyó kutatások fontosabb irányait, és ezek alapján vázolta a két ország közötti akvakultúra-együttműködés lehetséges pontjait. Véleménye szerint a közös munkának a ponty- és az afrikaiharcsa-technológia fejlesztését, az állományok genetikai alapjainak javítását, valamint a szakemberkép-

zést kell céloznia. Az utolsó napon a magyar delegáció munkareggelin vett részt Mangkubumi koronahercegnővel. Az eseményen elhangzott, hogy a két ország akvakultúra-együttműködése során aktív munkakapcsolat jöhet létre Yogyakarta, Purworejo és a NAIK HAKI között. Ennek eredményeként – reményeink szerint – sikerül olyan halszaporító állomást létrehozni Yogyakartában a magyar tapasztalatok felhasználásával, amely hozzájárul a régió édesvízi akvakultúrájának fejlesztéséhez. A hazautazás előtt az intézetigazgató még eleget tett Indonézia egyik leghíresebb egyetemére, a Gadjah Mada Egyetem Halászati Tanszéke meghívásának. Itt elsősorban a közös kutatási és képzési témák voltak a megbeszélés előterében. Az együttműködés kidolgozása céljából a tanszék három vezető kutatója meghívást kapott egy magyarországi tanulmányútra.

A látogatás tapasztalatai szerint Indonézia nyitott a magyar tudás és technológia befogadására, és a közös munka eredményeként az akvakultúra területén formálódó tudományos együttműködések később jó üzleti lehetőséget jelenthetnek mind a magyar, mind az indonéz fél számára.

HALASI-KOVÁCS BÉLA

Tarcalon báloztak a halászok

A Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) és a Tokaj-Hal Kft. Tarcalon, az ötcsillagos Andrassy Rezidencia Wine & Spa szállodában tartotta a VIII. Nemzeti Halászbált. A február 23-ai rendezvény fővédnöke Nagy István agrárminiszter volt. A szervezők – miután hazánk legrégebbi és legismertebb borvidékéről van szó – az esti bál előtt a Basilicus Szőlőbirtokra szerveztek kóstolót, amelyen Baji Erika, a cég borásza hét tételt vonultatott fel, köztük egy igazi kuriózumot, a Purcsin szőlőből készített vörösbort. A borkóstoló jól megalapozta a báli hangulatot.

A bál műsorvezetője, Simon Norbert köszöntötte a magyar halászság jeles képviselőit, több mint kilencven vendéget. Ringer István tárogatómester kiváló zenéjére még kevesebb figyelem jutott, mert ekkor még a helyek keresése zajlott az asztaloknál. A helyfoglalás után Németh István, a MA-HAL elnökének köszöntőbeszéde hangzott el, aki röviden felidézte a szakmaközi szervezet sikereit, az általa elért eredményeket. Butta László, Tarcal polgármestere ugyancsak szót kapott, és akárcsak a MA-HAL el-

Németh István

Butta László

Kovács Miklós

nőke, sikeres estet kívánt a résztvevőknek, a magyar halászoknak. A bál főszervezője, Kovács Miklós, a Tokaji Hal Kft. ügyvezetője arról beszélt, hogy egy ilyen összefüggésű barátság, az emberi kapcsolatok elmélyítése a legfontosabb.

A szakácsok kitettek magukért: különleges ételeket szolgáltak fel a vendégeknek az ötfogásos vacsorán. Az inyenccvacsera fogásai között Újvári Mária és Egri József fergetes műsora kötötte le a figyelmet, olyan nyírra, hogy a jól ismert, fülbemászó ope-retrészletek éneklésébe a báli résztvevők is bekapcsolódtak. Sajnos gyorsan repült az idő, így a két művésztől is el kellett bú-

csúzni. A desszerteket ibolyás panna cotta körtével és a nutellás tiramisu-pohárkrém fűgével névvel illették, ezek fogyasztását szakította félbe Forgács Gábor humorista előadása, akinek produkcióján mindenki jókat derült. A tombolajegyek sorsolása után a Csonka László vezette háromtagú zenekar húzta a talpalávalót hajnalig.

A köszöntőkben elhangzott jókívánságok megvalósultak, mindenki kiváló hangulatban, táncból elfáradva tért vissza a szálloda patinás, igazán minden kényelmet kiszolgáló szobáiba. Jövőre is találkozunk! – búcsúztak egymástól a résztvevők.

H-N